

**УХВАЛА
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Вовка Павла Вячеславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 61 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“

Київ
5 листопада 2025 року
№ 73-у(І)/2025

Справа № 3-62/2025(125/25)

Перший сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого,
Барабаша Юрія Григоровича,
Кичуна Віктора Івановича,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,
Філюка Петра Тодосьовича,

розглянув на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Вовка Павла Вячеславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 61 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Перший сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. Вовк П.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) пункт 61

розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII зі змінами (далі – Закон № 1402), згідно з яким «переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня у разі реорганізації або ліквідації суду, в якому такий суддя обіймає посаду, може здійснюватися без конкурсу виключно після підтвердження таким суддею відповідності займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)“».

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, пункт 61 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 1402 не відповідає частині першій статті 8, частині третій статті 22, частині першій статті 24, частинам першій, другій, шостій статті 43, частині першій статті 58, частинам першій, другій, п'ятій статті 126, статті 129 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів впливає таке.

Відповідно до Указу Президента України „Про призначення та переведення суддів“ від 14 березня 2007 року № 201/2007 Вовка П.В. призначено на посаду судді Окружного адміністративного суду міста Києва строком на п'ять років.

Згідно з Постановою Верховної Ради України „Про обрання суддів“ від 6 жовтня 2011 року № 3833–VI Вовка П.В. обрано суддею Окружного адміністративного суду міста Києва безстроково.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України (далі – Комісія) рішенням від 7 червня 2018 року № 133/зп-18 призначила кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді та, зокрема, визначила список суддів місцевих судів (адміністративна спеціалізація), для яких на 16 липня 2018 року призначила іспит у межах кваліфікаційного оцінювання суддів, і включила до нього суддю Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В. (додаток 11 до зазначеного рішення Комісії).

Рішенням від 26 березня 2019 року № 39/зп-19 Комісія визначила, зокрема, список суддів місцевих судів (адміністративна спеціалізація), для яких на 17 квітня 2019 року призначила іспит у межах кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді, і включила до нього суддю Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В. (додаток 3 до зазначеного рішення Комісії).

Комісія рішенням від 8 травня 2019 року № 67/зп-19 визнала поважними причини неявки суддів, зокрема Вовка П.В., для складання іспиту в межах процедури кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді та призначила складання іспиту в межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих судів на відповідність займаній посаді на 21 травня 2019 року. Рішенням від 27 вересня 2019 року № 174/зп-19 Комісія констатувала неявку судді Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В. на іспит 21 травня 2019 року.

На підставі Закону України «Про внесення змін до Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ та деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» від 16 жовтня 2019 року № 193–IX повноваження членів Комісії припинено 7 листопада 2019 року (пункт 2 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“).

Відповідно до Закону України „Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду“ від 13 грудня 2022 року № 2825–IX, який набрав чинності з 15 грудня 2022 року, Окружний адміністративний суд міста Києва припинив здійснення правосуддя з дня набрання чинності цим законом (пункт 2 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“).

Вища рада правосуддя 1 червня 2023 року призначила новий склад Комісії.

Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри» від 9 грудня 2023 року № 3511–IX (далі – Закон № 3511), який набрав чинності з 30 грудня 2023 року, змінено

процедуру кваліфікаційного оцінювання судді на відповідність займаній посаді, визначену пунктом 20 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 1402, та доповнено розділ XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 1402, зокрема, пунктом 61.

Комісія рішенням від 11 січня 2024 року № 6/зп-24 ухвалила продовжити процедуру кваліфікаційного оцінювання суддів.

Рішенням від 19 червня 2024 року № 199/зп-24 Комісія визначила графік складання іспиту для 105 суддів у межах кваліфікаційного оцінювання на відповідність займаній посаді судді або кваліфікаційного оцінювання у зв'язку з накладенням дисциплінарного стягнення, призначивши іспит на 9 липня 2024 року (резервні дати – 30 липня 2024 року та 20 серпня 2024 року) для суддів місцевих судів (адміністративна спеціалізація).

Вовк П.В. 20 червня 2024 року звернувся до Комісії із заявою, у якій просив завершити розпочату щодо нього процедуру кваліфікаційного оцінювання на відповідність займаній посаді судді у визначений пунктом 3 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 3511 строк, а саме до 30 червня 2024 року.

Комісія рішенням від 10 липня 2024 року № 218/зп-24 визнала іспит у межах кваліфікаційного оцінювання на відповідність займаній посаді судді або кваліфікаційного оцінювання у зв'язку з накладенням дисциплінарного стягнення, призначений на 9 липня 2024 року, таким, що не відбувся, та внесла зміни до графіка складання цього іспиту, визначеного рішенням Комісії від 19 червня 2024 року № 199/зп-24, зокрема визначила дату складання іспиту для суддів місцевих судів (адміністративна спеціалізація) – 30 липня 2024 року (резервні дати – 20 серпня 2024 року та 10 вересня 2024 року).

Вовк П.В. звернувся до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду з позовом до Комісії, у якому просив визнати протиправною бездіяльність Комісії, пов'язану з невиконанням вимог пункту 3 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 3511, у частині порушення визначеного цим пунктом строку завершення процедури кваліфікаційного оцінювання на відповідність займаній посаді судді.

Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду рішенням від 24 жовтня 2024 року відмовив у задоволенні позову.

Вовк П.В. звернувся до Великої Палати Верховного Суду з апеляційною скаргою, у якій просив скасувати рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 24 жовтня 2024 року та ухвалити нове – про задоволення позову.

Велика Палата Верховного Суду постановою від 23 січня 2025 року апеляційну скаргу Вовка П.В. залишила без задоволення, рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 24 жовтня 2024 року – без змін.

3. Стверджуючи про неконституційність пункту 61 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 1402, суб’єкт права на конституційну скаргу зазначає, зокрема, що він „набув право бути переведеним на посаду судді до іншого суду того самого рівня без конкурсу з часу ліквідації суду, а саме з 15 грудня 2022 року“ на підставі частини третьої статті 82 Закону № 1402 зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII, згідно з якою „переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня може здійснюватися без конкурсу тільки у випадках реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому такий суддя обіймає посаду судді“, проте законодавець, на його думку, „суттєво звузив зміст цього права, поставивши його реалізацію в залежність від проходження кваліфікаційного оцінювання“.

На думку Вовка П.В., «пункт 61 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 1402–VII у поєднанні з безстроковим характером процедури кваліфікаційного оцінювання» порушує гарантоване Конституцією України його право на працю. Суб’єкт права на конституційну скаргу наголошує, що обмеження зазначеного права «шляхом позбавлення можливості

переведення до іншого суду без встановлення чітких часових меж для проходження кваліфікаційного оцінювання не відповідає вимогам „якості закону“ та є непропорційним легітимній меті забезпечення доброчесності судової системи».

4. Перший сенат Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням неодностайно Третьою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 28 серпня 2025 року № 93-3(І)/2025 про відмову у відкритті конституційного провадження в цій справі на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, керується таким.

Відповідно до статті 151¹ Конституції України, пункту 9 статті 7 Закону України „Про Конституційний Суд України“ питання, порушене в конституційній скарзі, підвідомче Конституційному Суду України.

Конституційна скарга за формою і змістом відповідає вимогам статей 50, 55, 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“; Вовк П.В. є належним суб'єктом права на конституційну скаргу згідно зі статтею 56 цього закону.

Перший сенат Конституційного Суду України вважає, що наведене є підставою для відкриття конституційного провадження у справі.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 50, 55, 56, 61, 67, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 54 Регламенту Конституційного Суду України Перший сенат Конституційного Суду України

п о с т а н о в и в:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Вовка Павла Вячеславовича щодо відповідності Конституції України

(конституційності) пункту 61 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII зі змінами.

2. Унести цю справу на розгляд пленарного засідання Першого сенату Конституційного Суду України.

**ПЕРШИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**